

PATRICIA MARTÍN
Madrid

Mar España ha sigut una de les persones que més ha treballat, al capdavant de l'Agència Espanyola de Protecció de Dades (AEDP), per la defensa dels nens a internet. El treball de la institució ha servit com a base per a la futura llei de protecció digital al menor i a l'app, que mirarà d'impedir que accedeixin al porno. Té un discurs molt combatiu amb els perills que impliquen les tecnologies per als nens i proposa que els professors moderin els deures digitals i que les famílies retardin l'entrega del primer mòbil.

— ¿Quines mesures ha impulsat l'AEDP per protegir els nens?

— Fanou anys vam crear el servei de menors per respondre als problemes en l'àmbit de privacitat. I en fa quatre vam impulsar un grup sobre salut digital, menors i privacitat, amb professionals com metges i psicòlegs. Del seu treball van sortir propostes que han servit de base a l'avantprojecte de llei de protecció al menor en entorns digitals. I el 2019 vam impulsar el Canal Prioritario, l'únic al món que permet, gratuïtament i de manera urgent, la retirada de continguts que posen en risc els drets o la salut física o mental.

— També han donat pautes per verificar l'edat en webs porno.

— Sí, perquè vam detectar que el sistema de verificació que es fa servir és l'autodeclaració, que és com si a un menor li preguntes, abans d'entrar a la discoteca, si és major de 18. Et dirà que sí. Vam investigar les principals pàgines de pornografia a Espanya i totes permeten que un nen de vuit anys, per exemple, vegi vídeos que no són adequats per a un cervell en desenvolupament. Per això hem imposat multes i hem proposat un sistema de «doble cec» per verificar l'edat, que impedeixi que es recopilin dades de menors i que garanteixi la privacitat dels adults.

— ¿Quines són les denúncies més freqüents que han rebut fins ara al Canal Prioritario?

— El perfil majoritari és dona, menor de 30 anys, víctima de violència sexual digital. Normalment, una parella grava voluntàriament les relacions sexuals, però després trenquen i el nòvio ho difon, perquè no sap que és una infracció administrativa i un delicte, igual que reenviar-lo. Falta molta consciència social. Els joves saben que si beus no has de conduir, però encara no són conscients que la conducció digital pot implicar multes o que poden anar a la presó.

— Vostè afirma que els joves, a causa del consum digital, podrien ser la generació més afectada des de la Segona Guerra Mundial

Mar España, directora de l'Agència Espanyola de Protecció de Dades.

Mar España

La presidenta de l'Agència de Protecció de Dades i experta en privacitat afirma que l'ús excessiu i incontrolat d'internet per part dels menors podria provocar «la generació més afectada des de la Segona Guerra Mundial».

«Les famílies haurien de poder triar si els deures es fan en paper o en digital»

— Perquè el seu cervell està en desenvolupament i la seva percepció del perill no està assentada, però internet i les xarxes els estan «recablejant». S'està produint la reconfiguració de la infància més dràstica de la història, perquè la indústria d'internet i de la pornografia està canviant els seus hàbits, que, en comptes d'estar basats en el joc, el contacte físic i les emocions, ara prioritza la monetització de les dades.

— ¿Quins són els riscos d'això?

— Si fas addicte un adolescent a un

videojoc, al porno o a les xarxes, serà més fàcil que continuï aportant dades i que sigui un consumidor compulsiu en l'edat adulta. I cap empresa vol perdre aquesta oportunitat. A més, l'empatia es desenvolupa durant l'adolescència, per això hi està havent un retrocés en igualtat: les nenes aprenen del porno el que s'espera d'elles, i els nens interioritzen que la dona és un mitjà per donar-los plaer, fins i tot normalitzen la violència cap a elles. Per aquest motiu, hi ha una relació entre el consum precoç de porno i la delinqüència sexual.

«Hi ha relació entre el consum precoç de porno i la delinqüència sexual»

— ¿Creu que les famílies són conscients dels riscos?

— Des de fa un any, com que és un tema en l'agenda, en són més conscients. Però ara que s'ha aconseguit prohibir l'ús del mòbil en cursos d'infantil i primària, demanaria fer un pas més en relació amb els deures digitals. No pot ser que tots els deures s'hagin de fer a la tauleta, perquè el dispositiu conté jocs i, al final, els nens passen més de dues hores diàries digitals. Hi ha estudis elaborats per la Unesco que demostren que digitalització escolar no és sinònim de benefici, sinó tot el contrari.

— ¿Quina és la seva proposta concreta sobre els deures digitals?

— Demano al sistema educatiu perquè segueixi les pautes de l'Associació de Pediatria, que assenyalen que de tres a cinc anys els nens no passin més d'una hora al dia davant les pantalles, i a partir dels cinc anys, menys de dues hores. Els deures digitals s'han de moderar, i les famílies poder triar si els seus fills els fan en paper o en format digital, perquè, a més, hi ha famílies que no tenen dispositius per a tots els fills.

— Els pediatres també diuen que res de pantalles fins als dos anys, i a aquesta edat els pares ja els posen dibuixos, cançons...

— Em poso francament malalta quan vaig a un restaurant i veig un nen petit i l'«aparquen» amb la tauleta. Per això també faig una crida a les famílies, perquè és molt important la qualitat del vincle entre adults i nens i, si estem permanentment davant la pantalla, la qualitat en la relació canvia. Quan es mesuri a gran escala el perjudici que ha suposat la digitalització massiva arran de la pandèmia, ens escandalitzarem.

— La llei de protecció digital obligarà tots els dispositius a incorporar-hi el control parental. ¿Creu vostè que això ajudarà a evitar danys?

— En aquest aspecte entra la responsabilitat de les famílies. És el mateix exemple que quan els pares tenen ampolles d'alcohol a casa, que han de comprovar que els seus fills no se les beguin. Els pares solen dir als seus fills que no vagin amb desconeguts, però, a l'hora de donar un dispositiu, potser no són conscients dels perills que els sotgen en el món digital. Cap pare dona barra lliure de tabac a un adolescent, però sí que li dona barra lliure en l'àmbit digital.

— Per això defensa un pacte social per retardar l'edat a la qual s'entrega el primer mòbil.

— Sí. Els pares justifiquen l'entrega del mòbil per saber si el nen arriba al col·le, però hi ha més perills en el món digital que al carrer. ■

José Luis Roca